

Persbericht

Kinderen zonder de juiste papieren kunnen niet langer opgesloten worden: wordt de maatregel eindelijk in de wet opgenomen?

Brussel, 21 maart 2023

Op donderdag 9 maart heeft de Vivaldi-regering na lange onderhandelingen een migratieakkoord bereikt. Het merendeel van de aangekondigde maatregelen baart mensenrechtenorganisaties grote zorgen. Toch wijzen ze ook op een stap vooruit: het is de bedoeling dat eindelijk in de wet wordt vastgelegd dat een kind niet opgesloten kan worden omwille van zijn of haar migratiestatus. Een belofte die de Vivaldi-coalitie al in september 2020 heeft gemaakt en die het verdient om tegen het einde van de legislatuur eindelijk te worden uitgevoerd... Daar zullen we voor zorgen.

Historisch overzicht van de feiten

In 2023 kan België nog steeds een kind opsluiten dat niet over de juiste papieren beschikt. Een kort overzicht van de feiten:

- **2006:** naar aanleiding van [de zaak Tabitha](#) wordt België door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeeld. Bijna tien jaar lang stopte ons land met het opsluiten van kinderen en hun familie in administratieve detentiecentra (gesloten centra).
- **Zomer 2018:** de huidige Belgische regering keurt een nieuw koninklijk besluit goed dat haar toelaat de veroordeelde praktijk te hervatten. Er wordt een nieuw administratief detentiecentrum opgericht: een speciale vleugel "voor gezinnen" wordt toegevoegd aan Centrum 127bis, bij de luchthaven van Zaventem. [De bouw kost de Belgische belastingbetaler bijna 2 miljoen euro, exclusief werkingskosten](#). Burgers mobiliseren zich: de campagne "[Een kind sluit je niet op. Punt.](#)" wordt gesteund door 48.000 burgers en 325 verenigingen.
- **April 2019:** na deze mobilisatie en de juridische actie van vijftien verenigingen schorst de Raad van State het koninklijk besluit dat toelaat om gezinnen zonder wettig verblijf met hun kinderen op te sluiten. Onder de bestaande voorwaarden is het dus niet meer mogelijk om kinderen op te sluiten om migratieredenen, al verbiedt de wet dat nog niet formeel. Dit blijft een strijdpunt voor de verschillende organisaties.
- **September 2020:** de nieuwe Vivaldi-regering schrijft in haar [regeerakkoord](#) dat "minderjarigen niet in gesloten centra kunnen worden opgesloten".
- **9 maart 2023:** de Vivaldi-regering bereikt een akkoord over migratie waarin staat dat het verboden wordt om een kind in een gesloten centrum te detineren en dat dit in de wet zal worden opgenomen.

Een engagement dat maar traag tot stand komt

Beloftes zijn één ding. Als ze niet worden gevolgd door actie, zijn ze waardeloos en dienen ze alleen als window dressing. Wij, als mensenrechtenorganisaties, zullen ervoor zorgen dat de regering tegen het einde van deze legislatuur eindelijk haar belofte nakomt en het verbod om een kind op te sluiten zwart op wit in de wet vastlegt.

De enorme impact op de gezondheid van kinderen

Een kind opsluiten heeft ingrijpende en blijvende gevolgen voor zijn of haar gezondheid en ontwikkeling. Dit is bewezen door talloze deskundigen, [waaronder de bekende neuropsychiater Boris](#)

[Cyrulnik](#), die benadrukt dat “er geen goede manier is om kinderen op te sluiten. Opsluiting is een ernstig trauma.”

Zelfs korte periodes van opsluiting kunnen het psychologische en fysieke welzijn van kinderen aantasten en hun cognitieve ontwikkeling in gevaar brengen. Psychologische experts die in detentiecentra werkten met kinderen van alle leeftijden, constateren dat detentie kan zorgen voor stomheid en angst gelinkt aan posttraumatische stress, en dat kinderen zelfs kunnen overgaan tot automutilatie en zelfmoordpogingen¹.

In 2018 bezocht Bernard De Vos, toenmalig algemeen afgevaardigde voor de rechten van het kind, een gezin van vier kinderen. Ze waren in België geboren en naar Servië gedeporteerd, nadat ze in een detentiecentrum waren vastgehouden. [Hij getuigde](#): “(...) terwijl we daar waren, spraken we over Servië met een kind van drie jaar. Met de rand van zijn hand in zijn nek maakte het een teken: 'Servië'. Voilà... dat op driejarige leeftijd. Het is ondraaglijk.”

Niet te vergeten: de terugkeerhuizen

De wet die binnenkort wellicht aangenomen wordt, heeft betrekking op de detentie van kinderen in administratieve detentiecentra. Momenteel worden kinderen echter nog steeds opgesloten “[terughuizen](#)”. Zo zijn er 29 in België. Minder bekend is dat dit ook plaatsen zijn waar gezinnen van hun vrijheid worden beroofd. Hoewel het geen afgesloten plaatsen zijn, is het een vorm van opsluiting. De naam dekt de lading dus niet.

Het kind ondergaat eerst het trauma van een arrestatie. Het wordt afgesneden van zijn omgeving, krijgt te maken met grote vrijheidsbeperkingen en schendingen van zijn recht op onderwijs, vrijetijdsbesteding, enz. en wordt ten slotte bedreigd met uitzetting naar een land dat het misschien niet kent.

De afschaffing van de detentie van kinderen in gesloten centra in de wet verankeren, is een eerste essentiële stap. Een einde maken aan deze onmenselijke praktijk moet echter ook een verbod inhouden op detentie in terugkeerhuizen. Want een migrantenkind is in de eerste plaats een kind, en [een kind sluit je niet op. Punt.](#)

Ondertekenaars

- Plateforme mineurs en Exil | Platform Kinderen op de vlucht
- Défense des Enfants International (DEI) – Belgique
- Jesuit Refugee Service Belgium
- Service Droit des Jeunes – Namur
- UNICEF Belgium
- Ligue des droits humains
- Coalition Move coalitie
- APPIJF : Association Professionnelle des Psychiatres Infanto-Juveniles Francophones
- WAIMH belgo-luxembourgeoise
- ATF-MENA
- Point d’appui ASBL

¹ Met name Dr. Soorej Puthooppambal Ph.D - directeur van het samenwerkingscentrum van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aan de Universiteit van Uppsala en auteur van een recente WHO-studie over de gezondheidsproblemen in verband met detentie bij migratie.

- Caritas International
- NANSENASbl
Fondation Joseph Denamur
- Concertation wallonne des acteurs en charge des MENA et (ex)-MENA
- CRIPEL asbl (Centre régional pour l'intégration des personnes étrangères ou d'origines étrangères de Liège)
- Live in Colour
- Centre El Paso de l'association FJDN, Gembloux
- Kinderrechtencoalitie Vlaanderen
- Tumult vzw
- CRIC Charleroi
- CAI Naimur (Centre d'action Interculturelle de la province de Namur)
- CRILux (Centre régional d'intégration de la province du luxembourg)
- CIMB (Centre interculturel de Mons et du Borinage)
- CRVI (Centre Régional de Verviers pour l'Intégration)

Perscontact

- (NL) Jörg Gebhard, directeur JRS Belgium, jorg@jrsbelgium.org 0456/14.27.24
- (FR) Eva Gangneux, chargée de plaidoyer à Défense des Enfants International (DEI) – Belgique, Eva.Gangneux@defensedesenfants.be 0494/03.93.65
- (FR) Darya Garegani DG@sdj.be ou Pierre-Yves Rosset PYR@sdj.be, directeur de la Plateforme mineurs en exil 0499/83.18.80